

[Justitsministeren.]

1, etableres. Endvidere må vejrtjenesten snarest udbygges. Disse foranstaltninger vil også være af betydning for sejladsen uden for egentlig vintertid, og særlig i den periode storisen optræder i farvandene omkring Sydgrønland, jfr. kapitel C, afsnit II.

Ud over ovennævnte foranstaltninger må udvalget finde det af den største betydning for betryggelse af sejladsen på Grønland, at også følgende foranstaltninger gennemføres:

Herefter nævnes en række yderligere sikkerhedsforanstaltninger. Denne sagkyndige erklæring, der ligger på linje med den sidste kaptajns erklæring, er fremsat efter Grønlandsskibet „Hans Hedtoft“s forlis. Der er således intet grundlag for at anvende § 163 om urigtig erklæring.

Forslagsstillerne har måske tænkt på, at straffelovens § 150 kan bringes i anvendelse. § 150 foreskriver straf for den person, der virker i offentlig tjeneste eller hverv, og som misbruger sin stilling til at tvinge nogen til at gøre, tåle eller undlade noget. Der foreligger imidlertid intet om, at kaptajnerne af Kjærboel er blevet „tvunget“ i straffelovens forstand til at udarbejde erklæring nr. 2.

De handlinger, der er nævnt i forslaget punkt 1, kan herefter ikke anses for straffbare.

Det næste punkt i forslaget om tiltale er Kjærboels påståede vildledning af folketinget. I forslaget er fremhævet, at Kjærboel dokumenterede kaptajns erklæring nr. 2 uden nærmere oplysninger om dens tilblivelsesmåde, og det nævnes, at han derved har undladt at give folketinget fuld og loyal oplysning om alle kendsgerninger, som var af betydning for folketingets vurdering.

Det er naturligvis rigtigt, at en minister har pligt til at give folketinget fuld og loyal oplysning. Men efter forslagsstillerens egen formulering er der kun pligt til at give oplysninger af betydning, og her må ministeren foretage en skønmæssig udvælgelse.

Man må i denne forbindelse være opmærksom på, at Kjærboels benyttelse af kaptajns erklæringen skete under besvarelse af et spørgsmål i spørgetiden. Begrænsningen af taletiden ved besvarelse af et spørgsmål indebærer, at ministeren i særlig grad er henvist til i sit svar at koncentrere sig

om at meddele de vigtigste oplysninger og udelade, hvad der efter hans skøn er mindre vigtigt. Dette må haves for øje, når man skal bedømme, hvor langt Kjærboels pligter gik, da han stod på folketingets talerstol i marts 1957.

Undersøgelsesudvalget er ifølge tillægsberetningen kommet til det resultat, at de nye forklaringer afgiver et væsentligt indicium for, at Kjærboel er blevet gjort bekendt med i hvert fald hovedindholdet af kaptajns erklæring nr. 1, da han skulle afgive sit svar. Udvalget mener dog fortsat, at der heller ikke kan ses bort fra den mulighed, at Kjærboel som følge af misforståelser, indløbet under telefonsamtalen den 11. marts 1957, kan have forstået Christiansens således, at man med hensyn til erklæringen endnu befandt sig på forhandlingsstadiet.

Allerede bevismæssigt synes det herefter umuligt at gennemføre en tiltale til dom. hertil kommer, at det er tvivlsomt, om bestemte straffebestemmelser kunne anvendes, selv om det måtte anses for bevist, at Kjærboel kendte den første erklæring. Situationen er jo den, at ministeren skulle fortælle folketinget om det, der havde betydning, og her kommer en ministers naturlige ret til at foretage en skønmæssig bedømmelse ind i billedet. Det kan vanskeligt forkastes, når Kjærboel opfattede erklæring nr. 2 som udtryk for kaptajnernes virkelige mening, eller i hvert fald deres endelige mening, efter at de havde haft lejlighed til at gennemdrøfte hele problemstillingen.

Der ses herefter ikke at være grundlag for strafansvar, fordi Kjærboel ikke nævnte den første erklæring.

Som forslaget til tiltale er formuleret på dette punkt, synes der nærmest at være tænkt på straffelovens § 156, der foreskriver straf for den, der virker i offentlig tjeneste eller hverv, og som nægter eller undlader at opfylde pligt, som tjenesten eller hvervet medfører, men efter det anførte kan jeg ikke se, at denne bestemmelse kan finde anvendelse.

Det er muligt, at forslagsstillerne har tænkt på anvendelsen af § 157 om grov eller oftere gentagen forsømmelse eller skødesløshed i tjenestens udførelse. Grov forsømmelse eller skødesløshed vil ikke kunne statuere i denne forbindelse.

§ 155 om misbrug af tjenestestilling til at